

Mt 5:33-37 (kokkulepped ja vanded)

“Veel olete kuulnud, et muistsele põlvele on öeldud: ‘Sa ei tohi valet vanduda!’ ja ‘Issandale antud vandeid tuleb pidada!’ Aga mina ütlen teile: Ärge vanduge üldse, ei taeva juures, sest see on Jumala troon, ega maa juures, sest see on tema jalgealune järg, ega Jeruusalemma juures, sest see on suure Kuninga linn! Ära vannu ka oma pea juures, sest ise ei saa sa ühtegi juuksekarva valgeks või mustaks teha! Iga tehe ‘jah’ olgu ‘jah’ ja iga ‘ei’ olgu ‘ei’, aga mis üle selle, see on kurjast.”

Jeesus suunab inimesi rääkima ausalt. Kui elad elu, kus sa räägid tõtt ega valeta, siis ei ole põhjust ka eraldi vandeid anda. Tee nii nagu sa ütled on Jeesuse sõnum. **Jeesuse sõnade alusel ei tohi kergekäeliselt vandeid anda, et oma juttu usutavamaks teha.** Vannete andmine iseeneses ei ole vale (Mt 26:63).

Mt 33-36. Vandumine puhul on tavapärane siduda vannet mingi isiku või objektiga, et vande pidamine usutavam oleks. Vande sidumine mingi isiku või objektiga omistas ka suuruse või väärtuse sellele, millega vanne seoti. **Andes vande Jumala nimel annab inimene tunnistust Jumala suurusest.** Seepärast teevad kergekäeliselt antud vanded ka Jumala suurust ja olulisust väiksemaks. Ärge vanduge üldse, ei:

- Taeva juures. Taevas on Jumala troon ja suunab tähelepanu igavesele (Js 66:1).
- Maa juures. Maa on Jumala jalgealune, ka see suunab tähelepanu igavesele (Js 66:1).
- Jeruusalemma juures. See oli Kuninga linn, kuna Jumal valis Taaveti soo võimul olemiseks Jeruusalemmas igaveseks. Jeruusalemm seostub Jumala töotustega.
- Pea juures. Jumal on see, kes lõi inimese ja teab ka kui palju juuksekarvu tal peas on (Lk 12:7). Inimene ise ei ole oma looja ega valitseja.

Antud sümbolid olid kasutuses vannete andmisel. Andes kergekäeliselt vandeid neid kasutades mustab inimene Jumala nime, sest need (taevas, maa, Jeruusalemm) peaksid välja viima Jumala suuruse ja igaveseni.

Mt 5:37. Räägi ausalt ja ära valeta. Kui annad lubadusi, siis pole vajadust eraldi vandeid anda kui sinu kõne on tõepärane ja usaldusväärne.

Jumal andis seaduse, et hoida tagasi kurja. Seadus keelab valetamist ja ka valetunnistuse andmise, mis on samuti valetamine. Valetamine viib aga usaldamatuseni ja seetõttu on vajalik vandeid anda, et kinnitada jutu tõelisust. **Jeesus rõhutab tõtt ja tõe rääkimist. Kui olla oma eluga aus, siis iga “jah” olgu “jah” ja “ei” olgu “ei”.**

Küsimused aruteluks:

1. Millistes olukordades oled sa pidanud vanduma või vande andma? Miks?
2. Kas leida, et vande andmine kasvatab usaldusväarsust või pigem vähendab?
3. Miks peaks üldse vanduma?
4. Kas täiesti aus olla on kerge või raske? Miks?